

בבא קמא 7

דף נו עמ' ב- דף נז עמ א

"שומר אבידה":

פרוייקט חברותות אמי"ת מודיעין

יחידה 3 – שומר אבידה

1. "איתיביה רב יוסף לרבה"

א. מי מקשה על מי?

ב. בשביל להבין את מהלך הגמרא כאן יש צורך בסבלנות, קרא את הברייתא וענה על השאלות:

"החזירה למקום שיראנה אינו חייב לטפל בה נגנבה או אבדה חייב באחריותה"

(a) מי הוא האדם שמחזיר? _____

(b) את מה הוא מחזיר? _____

(c) "למקום שיראנה" מי יראנה? _____

ג. קרא את רש"י למקום שיראנה בעליה- מה אנו יודעים על דיני השומרים בגניבה ואבידה?

ד. "מאי נגנבה או אבדה לאו נגנבה מביתו ואבדה מביתו"

אם האבידה "נגנבה מביתו ואבדה מביתו", וכתוב בברייתא שחייב באחריותה, על מי הקושיה ומדוע קשה לשיטתו?

ה. "לא ממקום שהחזירה"

מדוע אם מדובר שהיא נגנבה או אבדה ממקום שהחזירה מתורצת הקושיה?

1. "והא קתני אינו חייב ליטפל בה"

הגמרא מראה לנו שלפי ההבנה שהבנו עד עכשיו יש סתירה פנימית בברייתא, הסבר את הסתירה

2. "א"ל הכא במאי עסקינן כגון שהחזירה בצהרים ותרתני קתני"

בשביל לתרץ את הקושיה רבה הולך בכיוון חדש ואומר שיש לקרוא את הברייתא בצורה שונה:

"והכי קתני החזירה שחרית למקום שיראנה ושכיח דעייל ונפיק וחזי לה אינו חייב ליטפל בה החזירה
בצהרים למקום שיראנה דלא שכיח דעייל ונפיק דלא חזי לה ונגנבה או אבדה חייב באחריותה"

א. מהו השינוי שהוכנס לברייתא?

ב. מדוע זה משנה אם הוא הביא את הבהמה בבוקר או בצהריים? וכיצד זה מתרץ את
הקושיה על רבה?

3. "איתיביה"

א. מי מקשה על מי?

ב. "לעולם הוא חייב עד שיחזירנה לרשותו"

קרא תוספות ד"ה "לעולם" מהיכן מובא ציטוט זה?

ג. את מה מחזירים לאן?

4. א. "מאי לעולם לאו אפילו מביתו ש"מ כשומר שכר דמי"
הסבר מדוע אם "אפילו מביתו" אז לומדים שמדובר דווקא בשומר שכר

ב. "א"ל מודינא לך בבעלי חיים דכיון דנקטי להו ניגרא ברייתא בעי נטירותא יתירתא"

הגמרא עושה חילוק בין שני סוגי אבידות בשביל לתרץ את רבה.

קרא את רש"י ד"ה "דכיוון" והסבר מדוע בבעלי חיים חייב אפילו מביתו

ג. על פי רש"י איזה סוג חפצים אם יגנבו מביתו יהיה פטור עליהם?

ד. הסבר כיצד תורצה הקושיה על שיטת רבה

5. "איתיביה רבה לרב יוסף"

הגמרא עוברת להקשות על רב יוסף

"השב אין לי אלא בביתו לגינתו ולחורבתו מנין ת"ל תשיבם מכל מקום"

א. הגמרא מביאה את דרישת הפסוק

"לא תראה את שור אחיך או את שיו נדחים והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיך"

מה לומדת הגמרא מהמילה "השב" העזר ברש"י

ב. מהי לומדת מהמילה "תשיבם"

ג. "מאי לגינתו ולחורבתו אילימא לגינתו המשתמרת ולחורבתו המשתמרת היינו ביתו"

מדוע לא יתכן שהפסוק מדבר על גינתו וחורבתו המשתמרים?

ד. "אלא פשיטא לגינתו שאינה משתמרת ולחורבתו שאינה משתמרת ש"מ כשומר חנם דמי"

הסבר את ההוכחה לכך ששומר אבידה הוא שומר חנם (היעזר בתוספות ד"ה אלא לחורבתו שאינה משתמרת)

נתנאל בן אבי אמי"ת מודיעין תש"פ
כשם שאי אפשר לבר בלי תבן כך לדפוס בלא שגיאות, על כל טעות אשמח לקבל הערות,
banetanel@gmail.com

6. "א"ל לעולם לגינתו המשתמרת ולחורבתו המשתמרת ודקא קשיא לך היינו ביתו הא קא משמע לן דלא בעינן דעת בעלים כדרבי אלעזר דא"ר אלעזר הכל צריכין דעת בעלים חוץ מהשבת אבידה שהרי ריבתה בו תורה השבות הרבה"

א. בשלב הראשון, כיצד רוצה התרצן (מי שמתרץ את הקושיה) להעמיד את הפסוק? (השב תשיבם לאחיה)

ב. לפי הסבר זה כיצד מתרצים את הקושיה שהקשה רבה "היינו ביתו"? הסבר את תירוץ הקושיה

ג. הסבר את המשפט: "הכל צריכין דעת בעלים חוץ מהשבת אבידה שהרי ריבתה בו תורה השבות הרבה"
